

συνέντευξη

Η ΣΟΦΙΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ ΜΙΛΑ ΣΤΟΝ «Ν» ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΟ ΤΗΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ «ΔΙΚΑ ΜΑΣ ΠΑΙΔΙΑ»

«Καλάσνικοφ και ορχιδέες»

Συνέντευξη στον
Μιχάλη Παπαγεωργίου

Έχεις προσπαθήσει να μιλήσεις με έναν σημερινό δεκαεφτάρη; Γνωρίζεις τι τον απασχολεί, τον καίει, τον κάνει να «τρώγεται, κριντζάρει, μπουστάρει»; Τον ρωτάς ή αναρωτιέσαι αν είναι άσκοπο; Το πέρασμα και η διαδοχή των γενιών θυμίζει σκυταλοδρομία αλλά η σκυτάλη αλλάζει από διαδρομή σε διαδρομή. Γίνεται καπνογόνο, μια αγκαλιά λουλούδια, ένα ρόπαλο σε μια άγνωστη πιναία.

Η Σοφία Νικολαΐδου στο νέο της μυθιστόρημα «Δικά μας παιδιά» που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις «Μεταίχμιο» δίνει φωνή στα παιδιά που μεγάλωσαν κλεισμένα στα δωμάτιά τους. Ακούν μουσική με ακουστικά, συνθέτουν beats στον υπολογιστή και γράφουν μπάρες στα τετράδιά τους. Έχουν για οικογένεια τους φίλους τους και ζουν τη ζωή τους online. Παράλληλα διηγείται συναρπαστικά την ιστορία της δικής μας γενιάς, που πιστέψαμε πως θα γίνουμε καλύτεροι από τους γονείς μας. Και τώρα βλέπουμε τα παιδιά μας να μεγαλώνουν, να κάνουν τα λάθη τους, να φεύγουν μπροστά. Μίλησα μαζί της για το πώς γίνεσαι «πχείο της εποχής», την κωδική εικόνα της Θεσσαλονίκης και πόσα κάνσες αντέχουμε.

Αυτό που με αιφνιδίασε ευχάριστα είναι οι διάλογοι και η λίνγκουα των νέων παιδιών γιατί δεν σου κρύβω πως ένας από τους φόβους πιάνοντας το βιβλίο στα χέρια μου ήταν το «θα κάτω εδώ πέντε λεπτά με τη νεολαία» αίσθημα που «ρίχνει στη λούμπα» πολλές προσπάθειες. Πώς βρήκες τη φωνή τους; Γνωρίζω ότι «ακούς» και καταγράφεις σιωπηρά, αλλά αν θες γίνε πιο αναλυτική.

Το να βρει κανείς τη φωνή του ήρωα είναι ένα από τα πρώτα ζητούμενα στην πεζογραφία. Ένα παραπάνω όταν οι ήρωες είναι παιδιά: να μην ακούγεται ψεύτικο, αυτή είναι πάντα η έγνοια. Και να είναι διακριτή η φωνή: αλλιώς μιλάει ο Κωστής, αλλιώς ο Μάκης, αλλιώς η

Τζίνα στο μυθιστόρημα. Αλλιώς οι γονείς τους – ο καθένας με την ιδιόλεκτο και το βλέμμα του πάνω στα πράγματα. Ο συγγραφέας «ακούει», αυτή είναι η δουλειά του. Γίνεται το πχείο της εποχής του. Επί του συγκεκριμένου: κουβέντιασα με πολλά παιδιά, μπήκα σε πολλά εφηβικά δωμάτια, έπαιξα μουσική με τις φωνές και τις λέξεις τους, ώστε να αποφύγω, όσο γίνεται, τα φάλτσα.

Χρόνια στο ραδιοφωνικό κουρμπέτι και με αγάπη στην r'n'b και στη ραπ, αντιμετώπιζα κόντρες και γκρίνια για αυτή τη «μουσική των μαύρων». Δεν σου κρύβω τη μικρή μου χαιρεκακία όταν βλέπω τα παιδιά των παραπονιάρηδων στις συναυλίες του Dani Gabino ή του Saske. Τι είναι αυτό που κάνει πολλούς να αμύνονται στην επίθεση από ρίμες;

Το γεγονός ότι για να «ακούσεις» -πιο σωστά για να ακούσεις καθαρά- τι λέγεται σ' αυτές τις ρίμες και εν συνεχεία να κατανοήσεις τους στίχους, τις μπάρες τους, χρειάζεται χρόνος και μύηση. Χρειάζεται να ασκηθεί το αυτί. Το ίδιο όμως δεν συνέβαινε με τη γενιά των δικών μας γονιών που έφριττε, όταν άκουγε ροκ; Έτσι και τώρα, mutatis mutandis. Η μουσική είναι πάντα το κλειδί για να προσεγγίσεις μια γενιά. Είναι το παλλόμενο νεύρο μιας κοινωνίας, δεν μπορείς να την αγνοήσεις, αν σε ενδιαφέρει να εστιάζεις στο σήμερα.

Και οι γονείς υπήρξαν παιδιά, σπιράλ dna, γενιές στην κρησάρα. Στην ιστορία σου είναι απαραίτητη, μέσα από συγκρούσεις και αγκαλιές, μια διάθεση συμφιλώσης, ένας σασμός. Το «διάβασα» σωστά; Σαν να ήθελες να αποτινάξεις το «αμαρτίες γονέων».

Ποια είμαι εγώ που θα διαφωνήσω με

τον αναγνώστη; Ναι, με ενδιαφέρει και συγγραφικά και αναγνωστικά να δώσουν τα χέρια (όσο γίνεται, όταν γίνεται, αν γίνεται) οι γενιές. Δεν αποτινάσσονται οι αμαρτίες των γονέων. Όμως κάποια στιγμή καταλαγιάζουν τα πράγματα, το βλέμμα των παιδιών, αλλά και των γονέων, αλλάζει. Αυτή είναι η φόρα της ζωής. Και ευτυχώς.

Τι δεν θα καταλάβουμε ποτέ για τη Θεσσαλονίκη όσο περίτεχνα και «τσιλικά» τη μεταφέρεις στο χαρτί μαζί με «λίγους και καλούς» συναδέλφους σου –συμπολεμιστές; Τι έχει αλλάξει από τα χρόνια της κρίσης και μετά;

Η κάθε πόλη έχει την ανθρωπογεωγραφία της, φέρει την ιστορία της. Η Πάτρα δεν αποτελεί εξαίρεση, νομίζω. Η Θεσσαλονίκη το ίδιο. Θα χρειαστεί να συζητήσουμε αρκετά πράγματα εδώ, τα σημειώνω εν τάχει κάπως συνθηματικά: τι σημαίνει να ανήκεις στα «Νέα Χώματα», να συνορεύεις με τον παλιό εχθρό, να συνορεύεις με το Άγιον Όρος, να συνδέεσαι τόσο στενά, οικονομικά και ιδεολογικά, με την Εκκλησία; Η ιδιοπροσωπία της Θεσσαλονίκης συνδέεται με όλα αυτά. Στα χρόνια της κρίσης, όλα ζόρισαν περισσότερο. Τα «Δικά μας Παιδιά» είναι παιδιά της κρίσης – ίσως γι' αυτό με ενδιέφερε τόσο πολύ να ακούσω τις αγωνίες, τους αλαλαγμούς και τα όνειρά τους. Την οργή και την πίστη τους ότι μπορεί κανείς να πετύχει σαν τον Ζιντάν απ' το μηδέν Μουντιάλ.

Σοφία, στα πόσα κάνσες και red flags πιστεύεις πως θα καούμε;

Ων ουκ έστιν αριθμός - κάθε εποχή και οι μόδες της. Χρειάζεται όμως να περάσουμε από όλα αυτά, για να επέλθει η ισορροπία. Αυτή η ιδιαίτερη ευαισθησία μπορεί να μας κάνει, στο τέλος, λίγο πιο ανθρώπινους. Ίσως να περνάμε από το ένα άκρο (που τα αφήναμε όλα να πέφτουν κάτω) στο άλλο (που δεν σπκώνουμε μύγα στο σπαθί μας), αλλά έτσι δεν γίνεται πάντα; Το εκκρεμές ταλαντώνεται μέχρι τελικά να ισορροπήσει. **Ν**

